

تشکر و قدردانۀ دیر

نتتست فقہ یزوهہ حجت الاسلام علی اکبریگه در نتتست برسہ موضوع دیه درقم

سلام و درود می فرستیم به ارواح مطہرہ ائمہ معصومین و روح تابناک رسول گرامی اسلام حضرت محمد ﷺ و عرض سلام و ارادت داریم به پیشگاه مقدس حضرت بقیة الله الاعظم (ارواحنا له الفداء).

خداوند متعال را سپاسگزاریم که توفیقی نصیب نمود تا در خدمت شما سروران گرامی از موضوعاتی سخن بگوییم که در حرکت و مسیر جامعه به سوی توسعه و کمال، مؤثر بوده و به فضل الهی بسیاری از زوایای ناگفته عیوب پنهان شده در لابلای عرصه تقنین را روشن می سازد.

حضار محترم، نشستی که با نام فقه پژوهی با موضوع دیه و ارزیابی چالش‌های مربوطه‌ی آن، حضور به‌هم رسانده‌اید تلاشی است از سوی مؤسسه فقه الثقلین وابسته به دفتر حضرت آیت‌الله العظمی صانعی (مدظله‌العالی). این مؤسسه با اولویت‌شناسی و درک شرایط موجود در حوزه علمی، فقهی و قوانین دایر بر آن، اهدافی چند را در پیش روی خود ترسیم نمود که از جمله آنها:

(۱) یافتن راهکارهای علمی و عملی برای موضوعات و مسائل مختلف به‌ویژه پدیده‌های نوظهور؛

(۲) بهبود فضای تحقیق و پژوهش در میان افراد، نهادها و مراکز مربوطه؛

(۳) ایجاد روحیه تعاون و همکاری و هم‌اندیشی میان نهاد حوزه و دانشگاه؛

(۴) به وجود آمدن فضای مناسب بحث، گفتگو و تضارب آرا و ایده‌های گوناگون؛

(۵) ایجاد زمینه‌های شور و جنبش علمی و فکری در جامعه؛

(۶) دست آخر، ارائه راهکارهای مناسب عملی و کاربردی جهت رفع تنگناهای موجود در قوانین و مسائل حقوقی کشور.

اینها بخشی از اهداف پیش روی مؤسسه فقه الثقلین است که یکی از طرق رسیدن به آن، پرداختن به سلسله نشست‌های فقه پژوهی چنین جلسات حاضر است.

نشستی که امروز در خدمت شما سروران گرامی هستیم، مرحله سوّم و پایانی اولین نشست از سلسله نشست‌های فقه پژوهی مؤسسه فقه الثقلین است که در دو مرحله گذشته، آرای مفید و کارگشایی توسط اساتید حوزه و دانشگاه در بحث دیه مطرح گردید. به عقیده برخی کارشناسان، جمع‌بندی محورهای طرح‌شده در مراحل گذشته، نشان‌دهنده وجود ظرفیت لازم در مبحث دیه برای تغییر، اصلاح و ایجاد تحول در قوانین موجود کشور به ویژه در مقوله دیات است.

به‌ر روی، آرزومندیم راهی که مؤسسه فقه الثقلین در جهت نوسازی تفکر فقهی و دینی با تکیه بر اصول و آموزه‌های ثقلین و دقت و تعمیق و تحقیق برداشته، ادامه یابد.

سروران گرامی، برادران و خواهران! آنچه به نظر در این محفل علمی و در محضر شما صاحب‌نظران، زبینه عرضه است، نگاهی چند است که با کسب اجازه از حضور و ادای حقی از حقوق و با عذر تقصیر، خدمتتان تقدیم می‌شود.

معتقدم فقهی که ضامن بیان تکالیف فردی و اجتماعی انسان‌هاست، در بروز قابلیت‌های وجودی خود، موفقیت بالایی نداشته است و این نقصیه قاعدتاً متوجه حوزه‌های علمیه و علمای دینی ماست. معتقدم ظرفیت وجودی فقه ما استحکام روابط و مناسبات انسانی است. فقهی که قدرت بالایی در جهت پیوند دوستی و دوری از دشمنی‌ها بین مسلمان محمدی ﷺ و مسلمان کتابی داراست، تا چه رسد به پیوند درون مذهب و مکتب. شاید بتوان از برخی متون و تحلیل‌های فقهی چنین نتیجه گرفت که نه تنها چیزی از مناسبات و تعاملات انسانی در این متون، تقویت نشده بلکه بر دشمنی‌ها نیز افزوده است. از این منظر، نگاهی به برخی سرفصل‌هایی همچون: روابط در طهارت و نجاست، ارث و عرض، جان و مال، تناسل و تناکح، احکام و مسائل حوزه زنان و امثال این قبیل موارد، فقه را بعضاً در مظان اتهام نیز قرار داده است. شایسته است حوزه‌های علمیه و علمای بزرگوار - که سایه‌شان همیشه مستدام باد - اهتمام تازه‌ای بنمایند و نهاد حوزه و فقه را از گردنه‌های

سهمگین بلایای زمانه و آفت وابستگی برهاند. انشاءالله. با این کوتاه سخن، در اینجا لازم است از تمامی همکاران پرهمت و پرتلاش ما در برگزاری این نشست‌ها تشکر و قدردانی نمایم. به‌خصوص، اعضای شورای فقه پژوهی و از دبیر علمی نشست، فاضل محترم جناب حجّت الاسلام و المسلمین آقای موسویان، تشکر و قدردانی می‌کنم و بالاخص از برادر ارجمندم جناب مستطاب، حجّت الاسلام و المسلمین آقای فخرالدین صانعی که در اصل وجودی و محدثه‌ی این نشست و همچنین در بقاء و تقویت آن بسیار مؤثر بوده و رهنمودهای سازنده‌ای را در این رابطه داشته‌اند. همچنین از مدیریت محترم دفاتر تهران و اصفهان که در مراحل گذشته نشست، همت والایی در برگزاری این نشست مبذول داشتند که سعیشان مشکور و مأجور باشند.

در پایان، جا دارد از حضور سروران گرامی، آیات، علما، فضلا، اساتید، دانشوران و دانش پژوهان حوزه و دانشگاه، خواهران محترمه، اهالی اهل سنتی که در این مجلس، حضور پیدا کرده‌اند، کمال تشکر و قدردانی را بنمایم. آرزو می‌کنم که این حرکت علمی که از سوی مؤسسه فقه الثقلین آغاز شده است، با همت دست‌اندرکاران و یاری شما دانشمندان گرامی، ادامه یابد.

والسلام علیکم و رحمة‌الله و برکاته